O. IVAN ROZIĆ

Franjevac

Mučenik i mogući zagovornik pred Bogom

Tisak i naklada Tiskare „Kačić"
Šibenik 1928

27775

O. IVAN ROZIĆ

Franjevac

Mučenik i mogući zagovornik pred Bogom

Izdali

O. O. Franjevci

Šibenik 1928

Tiskara „Kačić".

NIHIL OBSTAT

Šibenik, 8 VII. 1923.

Fr. Antonius Crnica O. F. M.
S. Theol. et iuris utriusque Doctor
librorum Censor

IMPRIMATUR

Br. 1284

Split, 10. VII. 1928.

Dr. Fr. Grabić O. F. M.
Provincijal

IMPRIMATUR

Br. 1648

Biskupski Ordinarijat

Šibenik, 16. jula 1928.

Biskupski Delegat
Nikola Tabulov Truta
Ap. Protonotar.

Izdavači u skladu s odredbama Sv. Stolice izjavljuju, da se u svemu podvrgavaju sudu zakonite crkvene vlasti i da nazivima „Mučenik — Svetac — Svete Tijelo" i sličnima, koji se u knjizi spominju, kao što i navedenim događajima daju samo ljudsko značenje.

Kako je došlo do ove knjižice.

O. Petar Krst. Bačić piše u proljeću god. 1924. fra Jaki Bartuloviću, tada župniku u Vrgorcu: „... Kad sam bio u Vrgorcu god. 1874., kod župnika fra Luke Aničića, kazivali su mi za neko groblje starinsko pod Vrgorcem — prema Rastoku. U njemu je bilo starih grobnica zaraslih i zapuštenih. Ondje je bio jedan grob nekoga *fratra mučenika*, koga su Turci posjekli. Narod je obilazio taj grob, i Bog dijelio velike milosti. Što je sada od toga prestaroga groblja? ima li u narodu uspomena od toga svetoga mučenika?..".

Fra J. Bartulović spremno i srdačno odazvao se pozivu svoga učitelja, štaviše oveće žrtve poduzeo da istraži, utvrdi i uveća štovanje toga mučenika franjevca, koga pismena i usmena predaja zove — *O. Ivan Rozić*. O. Bartulović savjesno je ispitao živuće svjedoke, šta su čuli i znadu o tome mučeniku, pače su izjavili svjedoci, da su spravni svoje riječi zakletvom potvrditi. Fra Roko Dr. Rogošić našao je u ljetopisima zaostroškoga manastira „*Viru od čudesa učinjenih na grobu u Vrgorcu.*" Kruna svega nastojanja O. Bartulovića spletena je time, što je crkvenom dozvolom sagradio god. 1926. nad mučenikovim grobom lijepu crkvicu i popisao čudesne milosti, što ih doznao od živućih osoba i iz zaostroškoga ljetopisa.

Nedavno dopao mi u ruke rukopis tih čudesnih milosti. Učinilo mi se veoma zgodnim, da na temelju toga rukopisa upoznam putem ove knjižice kršćanski narod sa našim hrvatskim mučenikom iz doba turskoga kano i sa milostima, koje dobri Bog i danas sipa njegovim zagovorom. Svrha mi je, da čitaoci ovih redaka na primjeru mučenika O. Rozića ožive vjeru u Boga; da na slavu Božju i svoje vječno spasenje strpljivo podnose boli i patnje ovoga svijeta; osobito da odbacivši grešni ljudski obzir javno ispovijedaju i živu po Božjim i crkvenim zapovijedima. Nadam se, kad čitaoci pročitaju ovu knjižicu, da će sami osjetiti pobudu, da u svojim duševnim i obiteljskim potrebama, pogotovo u potrebama zdravlja, zauhvano se obrate mučeniku O. Ivanu Roziću.

Što neka uskori svemogući Bog!

O. L. Bajić.

POGLAVLJE 1.

Hrvatski mučenik — O. Ivan Rozić.

Svetaca uopće, a Mučenika napose ima dvije vrste, u tome smislu, što su nama jedni više ili manje poznati, a drugi nepoznati.

Mnogo je veći broj nepoznanih Svetaca i Mučenika, kojih su slavna imena poznata samome Bogu i upisana u knjizi Života. Donekle Svetac je svaki kršćanin, koji je umr'o pomiren s Bogom i s bližnjim pa se tako spasio. Pogotovo sveti su oni odlični i savršeni kršćani, koji su se u svome životu vježbali i odlikovali u živoj vjeri, jakome uhvanju, žarkoj ljubavi napram Bogu i bližnjemu, u strpljivosti, poniznosti, moренju svojih zlih nagnuća, te su savjest brižno čuvali od i najmanje hotimične i grešne natrune. Ovakovi su sretnici odmah iza smrti vrcom odletjeli u slavu nebesku. Mimoišli su muke čistilišta, budući se svojevoljnom pokorom na zemlji očistili i spremili za rajsku slavu. Bog nudi svakidanje patnje svakome za čistilište na ovome svijetu.

Ali u crkvenome smislu imenujemo Svetima one po izbor kršćane, koje dozvoljava sveta mati Crkva da ih javno, službeno i crkvenim načinom štujemo. Crkva, to jest Sv. Otac Papa, koji je namjesnik Isusov na zemlji i vrhovni upravljač i poglavar svega kršćanstva, dozvoljava bogoslužnim svečanostima štovati jedino

one svete osobe, koje su se nesamo u svome životu savršenim krepostima junački vježbale u ljubavi Boga i bližnjega, već i Bog s neba na zagovor tih kršćana, potvrđuje i priznaje im javno štovanje čudesima i izvanrednim milostima. Ali Crkva dozvoljava da vjerskim svečanostima štujemo i one osobe, što su prolile krv za vjeru Isusovu, i ako nema za njima čudesa, ako je sasvim sigurno uglavljeno njihovo mučeništvo za vjeru.

O našemu O. Roziću smijemo odmah svoje mišljenje kazati, naime da je on istinski Božji svetac i mučenik, kako ćemo dalje potanje se uvjeriti. Zato se opravdano nadamo, da nije daleko sretni čas, kad će i Crkva ovome hrvatskome mučeniku priznati i svoje službeno štovanje.

Otac fra Ivan Rozić jest po narodnosti Hrvat, a po staležu redovnik franjevac i svećenik. Tim imenom zovu ga stara pisma, prekostogodišnja usmena predaja i pamćenje danas živućih ljudi. U kome se je kraju i mjestu rodio? O tome još ništa ne znamo. Doznat ćemo i to, kad se bolje izvide starinski rukopisi. Ali ništa ne smeta da toga ne znamo. Mnoštvo je Božjih ugodnika, kojih život ne znamo potanje. Nije nam poznata ni godina, kad je O. Rozić krv svoju prolio za svetu vjeru Isusovu. Ali znamo, da je bio mučen na međi Hercegovine i Dalmacije, u dalmatinskoj varoši Vrgorcu. Znamo također i mjesto mučeništva, mučenikov grob i „sveto tijelo". Što je još važnije: znamo sigurno, da kršćanski svijet drži

O. Rozića mučenikom i štuje ga Svecem; da svemogući Bog dijeli velike milosti na njegovu grobu, i da se od nazad dvije godine nad „svetim tijelom" diže lijepa crkvica sa oltarom. O svemu ovome bit će ovdje govora.

Fra Ivan Rozić morao je imati dobre i pobožne roditelje, kad su dali na svijet i odgojili sina-sveca, koji je život svoj za vjeru svoju dao i sad iza smrti čini čudesa. Kad je mali Ivan stupio u franjevački Red i kad je bio ređen za svećenika, ne znamo stalno. Ali je vjerojatno, da je to bilo oko god. 1700. Iz njegovih čudesa možemo zaključiti, da je kao redovnik i svećenik bio uzorna života, dostojan mučeničke palme.

Fra Ivan je radio u vinogradu Gospodnjemu u doba, kad su Bosna i Hercegovina i jedan dio Dalmacije stenjali pod turskim jarmom. Sjećamo se dobro iz povijesti grozota, koje su Turci počinjali nad jadnim kršćanima, osobito pak nad njihovim vođama —. OO. franjevcima. Turci su držali, da će prije ući u svoj turski raj-denet, ako sasijeku više kršćana, osobito u ratu. Danas je slobodno svoju vjeru javno ispovijedati. Za turskih vemena jedva bi se kršćani usudili kadgod javno i prekrstiti se. Ni crkve nijesu se mogle pod Turčinom graditi, a o zvonu, glasu Božjemu, nije bilo ni prosloviti. Od straha pred Turčinom svećenici — fratri nijesu smjeli redovnički habit nositi, već su se oblačili kano i ostali svijet. Općenito govoreći i svijet i njegovi svećenici — ujaci morali su sakrivati sve oči-

tije vanjske znakove svoje svete vjere. Inače na kolac ili u konopac! zanajviše narodni prvaci, svećenici — franjevci. Kad bi Turcima rđavo išli njihovi poslovi ili izgube il kamo bitku — oni su i živjeli od handžara i otimačine — svoj bijes iskalili bi na golorukoj kršćanskoj raji. Čovjek se ježuri, kad čita ili sluša, šta su Osmanlije u prigodama radili sa potlačenim kršćanima, osobito u Bosni, u Hercegovini i u nekim zagorskim krajevima Dalmacije. Pogotovo bosanski i hercegovački Turci bijahu se uzbjesnili, kad uz pomoć slavnoga imena Marijina kršćanska vojska porazi ih kod Beča god. 1683.

Bit će da Turci iza te godine nakon sramotnoga poraza iznovice uskipješe na hrvatske kršćane. Ta mržnja skakala je još većma, kad mnoge turske tvrdave u zagorskoj Dalmaciji opet padoše u hrvatske i kršćanske ruke. Turci su se još bahato držali jedino u vrgorskoj krajini na međi Dalmacije i Hercegovine nedaleko Ljubuškoga. Od dalmatinskih varoši samo Vrgorac im je u rukama. Između godina 1684. i 1700. Turci uprav se pomamili na vrgorske kršćane. Tada je svatko tko se krstom krsti u okolici Vrgorca neprestano nosio glavu u torbi. Naravno da su i sada Turci najviše nišanili na franjevce.

Po svoj prilici baš ovih godina, i to možda za vrijeme ustanka kršćana, koje je predvodio vrgorčanin Rade Miletić, pada slavno mučeništvo Oca fra Ivana Rozića. Najme Turci bijahu svratili posebnu pažnju,

koji franjevci i u koju svrhu opće sa prestrašenim kršćanima okolo Vrgorca, koji im je jedini još u rukama. U tome nemilom progonstvu kršćana okolni fratri kao i uvijek znali su svoju pastirsku dužnost, da dobar pastir svoju dušu daje za ovce svoje. OO. Franjevci noću su i kridimice oblazili progonjene i ustravljene kršćane, nosili im i dijelili svete Sakramente sjećali ih progonstva i hrabrili ih na ustrajnost u svojoj svetoj vjeri.

To je bez sumnje činio i naš mučenik O. Ivan. Dok su Turci vrebali na OO. Franjevce, jednog dana uhvatiše njega. Predaja nam kaže, da su ga objesili u Vrgorcu pod tvrđavom na mjestu „Orašina" ili „Obješenjak". Da mu krvoločne turske zvijeri zadadu još težu smrtnu bol i da pospješe smrt, ispališe u obješena mučenika hitac, koji mu se usadi u cijepac ispod koljena desne noge. Također prije ili poslije smrti mučitelji odsjekoše desnu nogu svetoga tijela. Pobožni kršćani pokopaše sveto tijelo na samome mjestu mučeništva — pod Orašinom, gdje je do izvadenja mučenikova tijela i sagradnje lijepe crkvice god. 1924. bila prije ograda, a kasnije vinograd vrgorčanina Mirka-Petra Klaričića.

Povratit ću se na povijesne dokaze mučeništva O. fra Ivana Rozića. Sad napominjem, da je neoborivim dokazima utvrđeno, da je bio mučen, da je u njega ispaljen hitac puške, da mu je noga odsječena. Ali što mene i moje čitaoce najviše i gotovo jedino zanima,

jest to, što ovoga fratra svijet drži mučenikom i svecom, i da je na njegov zagovor Bog udijelio i danas još dijeli velike 'čudesne milosti ozdravljenja.

POGLAVLJE 2.

Šta govori živa usmena predaja o O. Ivanu Roziću.

Kako sad stvar stoji, izgleda, da je O. Ivan Rozić mučen za vrijeme izgona Turaka iz okolice Vrgorca za borbe narodnoga junaka Rade Miletića nakon bečkoga boja između godine 1684. i 1710.

Fra Jakov Bartulović sabrao je u vrgorskoj župi god. 1924. nekoje podatke, šta još živuće osobe znadu ili su čule o uspomeni na mučenoga fratra. Vjerno i ako ne uvijek doslovno prepisujem naprijed tu usmenu predaju živih svjedoka, što kažu o vrgorskom mučeniku.

Naglasujem, da su izjave svih svjedoka, a odnose se na mučenikovu smrt ili njegove čudesne milosti, potpisane vlastoručno ili potkrijepljene križima svjedokâ. Mal'da ne sve izjave imaju napomenu: „Ovo sam spravan (spravna) zakletvom potvrditi," a dane su u župskom uredu, kojih prepise poslao je O. Bartulović, župnik, biskupskome Ordinarijatu i Franjevačkome Provincijalatu u Split.

...Evo nekojih živih usmenih predaja o svetome mučeniku:

1. Dne 30. X. 1924.— Marković Mate pok. Jakova roden god. 1867. izjavljuje:

Kazivali su mi Markotić Nikola pok. Ivana roden god. 1830., i moja majka, a ovi da su čuli od drugih, kako je nastao taj čudotvorni grob, a to na dva načina: prvi su govorili, da je jedan fratar prognan iz Bosne od Turaka bježeći uhvaćen na putu kod Orašine, tu obješen i zakopan na današnjemu mjestu; drugi su kazivali, da je jedan vojnik pobjegao iz turske vojske iz Hercegovine, jer ga mučili da krene vjerom, na Orašini Turci pucali za njim, ranili ga u nogu i tu uhvatili i objesili na bristu na Orašini. Bilo jedno bilo drugo, svijet vrvio obljesti grob sa svih strana u kojoj bolesti, a osobito od groznice i vratio bi se svatko zdrav. Ta se čudesa pronosila po Neretvi, po Hercegovini i vrgorskoj krajini, a i dalje još i dandanas. Mjesto zvano „Orašina" prozvali su „Obješenjak" radi toga tu obješenoga. I danas nekoji zovu to mjesto „Obješenjak", ali većina ga imenuje „Orašina". Brist, na koji bio obješen, izvadio je nazad trideset godina Katavić Petar zvan Indriš, jer više puta grom u nj pucao, i tu na Orašini krčili su Erceg Jakov pok. Mate i Klaričić Jure za nasad gore, a od žila brista još istjecala stabla. Čuo sam kao dječak, da su tu mnogi prolaznici osjetili silni miris.

* * *

2. Dne 1. XI. 1924. — Erceg Mate pok. Jakova iz Vrgorca rođen god. 1863. izjavljuje:

Mene je trala groznica dvanaest mjeseca, da sam jedva vukao kost i kožu. Kuda ću, Bože moj?! Pođem na grob u Klaričića vinograd, koji mi je daleko od kuće kilometar puta, a jedva sam ga prevalio za dvije ure. Jedva jedvice mogao sam obljesti grob, pa sam na njemu zaspao oko pola sata. Probudio sam se potpuno lagan i zdrav kao riba. I od tada, hvala Bogu, nigda me više nije uhvatila. O ovome svetom tijelu kazivao mi je moj djed, pokojni Erceg Ivan pok. Jakova, koji je umr'o nazad 30 godina, da su njemu stari pripovijedali, da su Turci tu ubili nekoga fratra Ivana Rozića, zatrpali zemljom i navalili na nj gomilu kamenja. Grob obrastao kupinom, te čobani tuda pasući blago osjetili bi neobičan miris, što bi kazivali i svojim ukućanima. Tako se to raznosilo od usta do usta, dok nijesu iz toga zaključili, da tu mora biti grob, s kojega su gomilu i kupinu dignuli, otvorili i uvjerili se, da je tu sveto tijelo fra Ivana Rozića. Pukao glas o tome na daleko i široko, osobito po Hercegovini, neretvanskoj i vrgorskoj krajini i po otocima. Još su mi pripovijedali, da su jednoga ćoravoga na konju iz Janjine doveli preko Metkovića i od groba pošao sa potpunim vidom, drugi bi dolazili radi groznice, ili sakati i kljasti, pomoli se na grobu, zaspi i vrati se zdravi. Tu bi se preko godine ostavljalo štapâ na tovare. Za sve ovo meni učinjeno i što mi je kazano, spravan sam zakletvom potvrditi. Još da se Orašina prozvala Obješenjakom.

• • •

3. Dne 6. XI. 1924. — Markotić Josip pok. Ivana rođen u Vrgorcu god. 1851. kaže:

Meni su pokojni djed i otac kazivali, da u vinogradu Klaričić Petra jest grob jednoga fratra, kojega da su Turci ubili na pravednoj krvi; ne znam, koji je fratar, ali znam, da tu dolazio svijet i ozdravljali.

• • •

4. Dne 6. XI. 1924. — Stanković Mate pok. Grge iz Koteza rođen god. 1859. kaže:

Grob u Klaričića vinogradu jest nekoga fratra, kojega da su Turci mučili i ubili za vrijeme serdara Miletić Rade. Čuda je činio, moj mi je otac pripovijedao, silna, a i mene od groznice oslobodio nazad 40 godina, kad izmolio Ružarij, obljezao, zaspao, i više, hvala Bogu, nigda me nije uhvatila.

• • •

5. Dne 30. X. 1924. — Raos Ivan pok. Jure iz Vrgorca rođen 1854. izjavljuje:

Kad mi je bilo 19 godina i jedanaest mjeseci, kidala me groznica, a da svi lijekovi nijesu pomagali. Uranim jednoga dana na grob u Klaričića vinogradu, obljezem jedva i pomolim se Bogu i svetome tijelu, prevalim se i malko zaspem; kad se probudio, osjetim

da mi je život lakši i jači. Opet obljezem nekoliko puta moleći, odtlen podem kanda me nigda nije ni boljelo.

Još mi kazivali stari Andrija, Marko i Ante Šoljak, da su im se jednom izgubale koze i napanu k tome grobu, koji kupinom obrastao, obrstile i guba s njih tim mahom nestade. Isti su mi pripovijedali, da su njima kazivali, da je tu na Orašini to sveto tijelo, za vjeru bilo obješeno o košćelu, koje mjesto i košćelu zvali su „Obješenjak". Silan narod na grob vrvio iz Hercegovine, neretvanske i vrgorske krajine od svake bolesti, i to preko godine, o sv. Petru, a najviše uoči Velike Gospe: ma liromi, kljasti, grozničavi i od drugih bolesti tu obljezli, zaspali na grobu i zdravi se vratili, a štule i štape ostavili. Godišnje bijaše na stotine ozdravljenika, što sam ih ja vidio i što su mi spomenuti Šoljci kazivali. Onako me Bog pomogao, kako govorim istinu!

* * *

6. Dne 1. XI. 1924. — Stanković Stana udova Jure rodena Miletić god. 1855. svjedoči:

Stari ljudi u Vrgorcu kazivali mi, da je neki fratar, fra Ivan Rozić ubiven na Orašini i zakopan u današnji Klaričića vinograd. Vidjela sam svojim očima, kako narod vrvi na grob, osobito uoči Velike Gospe, od svake bolesti, zdravi bi se vraćali, zemlju ljubili i mirisali tu na grobu.

* * *

7. Dne 28. X. 1924. — Klaričić Viktorija udova pok. Mate rodena Dodig god. 1848. izjavljuje:

Čula sam od svoje svekrve i prasvekrve, da je doista taj po predaji bio fratar, koga su Turci ubili na Orašini i kriomice noću zakopali u ogradu, u današnji moj vinograd, gdje se narod sakupljao o Velikoj Gospi da obljeze i dostigne milosti protiv groznice i drugih bolesti. Ja sam kupila lemozinu, što bi tu ostavljali i nosila u crkvu; pitala bih Fra Vicu Sisarića, gdje da stavim milostinju, a on rekao za mrtvačku misu. Tu bi na grobu bilo sila štapa, što bi ih ozdravljeni ostavili. Sjećam se dobro, da nazad 45 do 50 godina kad se počela raditi ta ograda, zimi, kad bi snijeg okopnio, doći ja ubrati kupusa, a iz groba osjetila bih takav miris, da što ugodnijega nigda nijesam ćutjela. To sam pripovijedala svome mužu Mati, koji bi čuo isti miris, kad bi tu prolazio raditi. Grob je bio sravnjen sa zemljom, a kasnije podignut. Ovo Vam sve po duši kažem i spravna sam zakletvom potvrditi, a eto Vam tu moga djevera Klaričića Petra pok. Ante, pred kojim Vam ovo kažujem, pa neka on kaže, kakva sam ja osoba.

POGLAVLJE 3.

Najstarije čudesne pomoći svetoga redovnika u bolesti oka, uha, glasa, ruke, noge i želuca.

Same dvije napomene prije nabrajanja milosti na grobu blaženoga mučenika fra Ivana Rozića.

Ništa naravnije među pobožnim kršćanima negoli moliti i utjecati se Bogu, da pomogne našim duševnim i tjelesnim potrebama zagovorom Svetih svojih. Sveci su takovi sami sobom, te nas uprav mame da im se utječemo u premnogim našim potrebama. Sveci su naša najbiranija braća. Njihove odlične kreposti, u kojima su se vježbali savršenim načinom, ili njihovo duševno junaštvo, što su ga pokazali u dragovoljnom prolijevanju krvi za Isusa kano da nas sile te pred njima padnemo na koljena i molimo ih, da nam priteku u pomoć.

Na samoga sv. Antuna Padovanskoga toliko je djelovala sveta mučenička krv prvih franjevačkih mučenika sv. Berarda i četvorice drugih da je ušao u Red asiskoga Ubožara. Zato ništa čudno, što je pobožni kršćanski svijet odmah vapio pomoć mučenoga O. Rozića, da im kod Oca nebeskoga isprosi pomoć u njihovim potrebama. Svako neobično djelo izaziv lje udivljenje. Pogotovo junačka krepost kršćanskoga mučeništva fratra Rozića sama od sebe izazvala je vjerski zanos prema svetome tijelu, te su pobožne osobe hodočastile na mučenikov grob i prosile milosti.

Po živoj usmenoj predaji i po našastome rukopisu u zaostroškome manastiru izgleda, da je sila svijeta iz Herceg-Bosne i Dalmacije pohađalo mučenikov grob u Vrgorcu; da je mučenik uprav kano iz rukava sipao čudesne milosti svojim vjernim štovaocima; da su te milosti prava čudesa prvoga reda. Pače po samome grobu i izvanrednim mnogobrojnim milostima poznajemo svetoga mučenika, koji je od usta do usta došao k nama sa svojim imenom: O. Ivan Rozić.

I to mi je napomenuti, da milosti, navedene u ovome poglavlju što ih poznamo iz starine, a dobite su zagovorom mučenika Rozića, samo su iz godine 1797., a jedna iz početka god. 1798., što ih je pobilježio tadašnji vrgorski župnik fra Ivan Franić. A gdje su ostale milosti iz malo ne stotinu i više drugih godina? Doista nije sveti mučenik isprašao od Boga milosti samo u godini 1797., a u početku god. 1798. dao samo jednu milost!! Sudeći po ovim dvjema godinama, stotine drugih milosti fratra Rozića otišle su u zaborav, osim ako ih otkrijemo u starim rukopisima.

Evo u prepisu tih milosti iz staroga doba, što ih u godinama 1797. i 1798. popisao O. Fra Ivan Franić:

„Vira od čudesa učinjenih na grobu u Vrgorcu".

1. 10. listopada 1797. Ja.... Radić iz Putočeva (kod grada Travnika) i ....Olić Labrišća (kod Livna)

svjedočimo za Katu Jadrića Marka Jadrića iz Smančana (?) kod Livna, da je ozdravila od sljepoće, u kojoj poznali smo je malo prvo nego su je doveli na grob u Vrgorcu. Dakle po odvjetovanju i utočištu oca fra Ivana Rozića ona je ozdravila.

* * *

2. 10. X. 1797. Mi ozgor suviše svjedočimo, da je ozdravila Fatina Asičić (?) iz Lovovića na istome grobu, a bila je zgrčena i bolile ju oči, i tako ozdravi na istome grobu oca Ivana Rozića.

* * *

3. 10. X. 1797. Ja Petar Radić ispovijedam, da sam ozdravio od otoka u nogi netom sam se pružio po grobu oca fra Ivana Rozića.

Ja Petar Radić neznajući pisati činim križ.
Ja Toma Radić neznajući pisati činim križ.
Ja Ivan Soldić neznajući pisati činim križ.

* * *

4. 15. X. 1797. Furančić Marko iz Pokojnica od Travnika izgubio glas, nakon što se ispovijedio, pričestio i pomolio se Bogu, položen na grobu u Vrgorcu oca Fra Ivana Rozića, povrati mu se glas, koji dođe k meni Fra Ivanu Franiću župniku i ovo sve ukaza iz svojih usta.

* * *

5. 16. X. 1797. Ivan sin Dujma Varivodića iz Roža od sinjske krajine biše sakat ... došao na ovaj

grob i dotičući se istoga ostao je zdrav i otišao je bez zavoja i bez štapa. Svjedočimo istinu mi, koji smo ga prije vidjeli u toj nemoći, a poslije zdrava:

Ja.... Frane Pianić (?) potvrdujem i činim križ.

Ja Ante Babić potvrđujem i činim križ.

* * *

6. 23. X. 1797. Jurka žena Ivana Babića iz Vošćana od sinjske krajine imajući betege, budući je noga zabolela i bolest udarajući po svoj nogi, te se činilo, da ju slomila, a kad došla ondje pohoditi grob oca fra Ivana Rozića, dotičući se istoga groba i po odvjetovanju imenovanoga sluge Božjega ozdravi dobro.

* * *

7. 24. X. 1797. Lucija Zuić iz Opanaka imotske krajine, žena Pavla Zuića budući oslijepila i došla na grob fra Ivana Rozića, po milosti Božjoj i odvjetovanjem imenovanoga Oca dobro progledala.

Ja Grgo Alnić (Zuić) sa Opanaka ispovijedam da je tako i svjedočim, a neznajući pisati činim križ.

* * *

8. 30. X. 1797. Kata žena Mate Barišića.... od Fojnice imajući bolest u želucu i.... došav na grob oca F. Ivana Rozića i po odvjetovanju istoga sluge Božjega dobro ozdravila.

* * *

9. 31. X. 1797. Ružica. ...iz.... iz Večernika od Tr(avnika?) imajući nogu romu došav na ovaj grob Oca F. Ivana Rozića ozdravi dobro. Svjedoči ovim kako se pisa na 31 ovoga Martin Rados iz Duvna i činim križ.

Ja Jure Stanković (?) iz Vrgorca svjedočim i činim križ.

* * *

10. ? 1797. Svjedoči Jure Knezović od Tešnja (?), da idući na zavjet u Vrgorac svrati se k Marku Frančiću u Pokojnicima kod Travnika i vidi istoga Marka, koji je upisan na broj 15, s kojim je govorio isti Marko, koji da je posve ozdravio od bolesti svoga glasa. Lovre sin istoga Marka budući posve gluh.... doveden je ovdje na ovaj grob Oca F. Ivana Rozića i položilo dijete na grob istoga Rozića i ozdravilo posve kano i ostala djeca njihova, a ovo je čuo i vidio imenovani svjedok na 27 mjeseca listopada 1797.

Ja Jure Knezović ne znajući pisati činim križ.

* * *

11. 10. ? Jakov Kegalj iz Ciste, a sada stoji na Karauli kod Travnika, budući pao na nogu niti je četiri godine mogao ići ni malo, a i rukom po isti način, već bi se podupirao na štuke, donijevši ga njegov sin Ilija na konju, i kako su ga skinuli s konja na ovaj grob Oca Fra Ivana Rozića i pomolio Gospodina Boga, odmah se sam digao na noge i oblazeći na svo-

jim nogama bez štuke i druge ikakve pomoći, nego Gospodin Bog, što dopušta po odvjetovanju istoga svoga sluge Fra Ivana Rozića, on ode zdrav posve i puno radostan zahvaljujući Gospodinu Bogu, koji je dopustio slugi svome da meni take milosti isprosi kod njega.

* * *

12. 13 istoga. Nikola Solić od Livna budući se bio..... puno vremena niti se mogao sam nadignuti, došao na ovaj grob oca F. Ivana Rozića i ozdravio dobro. Ovo svjedoči Josip Vucadinović ispod Livna i čini križ.

* * *

13. 5. prosinca 1797. Pavao Zečević sin Jure iz Kreševa imajući betege (bolesti) u svemu životu, učinio zavjet i došao na ovaj grob oca F. Ivana Rozića u Vrgorac, te uputivši se na konju do Mostara, a odatlen čujući olakšanje u životu ostavio konja i došao (pješke) na ovi grob i po odvjetovanju istoga oca Ivana Rozića čuje olakšanje u svemu životu, a u nogi ozdravi posve te ne čuje više nikakve bolesti.

Ja Pavao Zečević potvrđujem čineći križ.

* * *

13. 28. I. 1798. Vidović Marko sin Jure iz Vrpoljca više Šibenika budući pao na noge ima 22 godine te nije mogao hoditi bez dva štapa, došao danas na grob O. Fra Ivana Rozića ovdje u Vrgorac, obavio svoje bogoljubnosti na istome grobu, Gospodin

Bog po odvjetovanju istoga O. Ivana Rozića ostavi štap i dobro ozdravi.

POGLAVLJE 4.

Čudesan miris na grobu svetoga mučenika.

Nije posve rijetko da u životima nekojih Božjih ugodnika čitamo o neobičnim *mirisima*, za koje nema u naravi nikakve podloge, a ipak ih koje osobe osjećaju. Ove mirise čudesnim načinom stvara Božja svemogućnost, da ih čutimo bilo za života svete čeljadi bilo iza njihove smrti. Bog kroz te nadnaravne mirise napominje nama, kako su Njegovim presvetim očima ugodne i miomirisne kreposti tih svetih duša. Po nauku sv. Pavla apostola svi ponizni i poslušni kršćani zajedno sa svetim apostolima jesu Kristov ugodan miris Bogu i onima, koji se spasavaju (2. Kor. 2, 15). Napose savršene kreposti izvanrednih duhovnih osoba, pogotovo vrhunaravna milost vjere, uhvanja i ljubavi, te razboritost, pravednost, jakost i umjerenost jesu u očima Božjim kao zlatne kadionice, iz kojih se širi miris duhovne mirodije. Toliko su koji put Bogu ugodne miomirisne kreposti njegovih službenika, pa hoće da ih na pobudu ostalim vjernicima očituje čudesnim vanjskim mirisima. Znamo, na primjer, da svete rane na rukama, na nogama i na prsima sv. Franje asiškoga, kojima

ga je propeti Isus obdario, koji put odavale su preugodan miris onima, što su se našli uz serafinskoga Sveca. Utvrđeno je dokazima kod Sv. Stolice, da je izvanrednom ugodnošću mirisala ona voda, u kojoj je na smrti oprano djevičansko tijelo sv. Terezije, koja je bila tolike svetosti, da ju je Isus tajanstvenim načinom sebi zaručio, i od toga časa svoje prijašnje kućno prezime promjenila je u „Terezija Isusova." Iz groba ove neobične svetice kroz devet mjeseci iza smrti čuo se taj nadnaravni miris. Kad su joj otvorili grob, opet sva svetičina mrtva uda divno zamirisaše.

Dakle ništa skroz neobično, ako neke i živuće osobe pod zakletvom svjedoče, da su čule neobičan miris iz groba našega hrvatskoga mučenika O. Ivana Rozića.

Ne čujemo li više puta, da nova djevica s. Marija Celina siromašna franjevka šalje od Boga ugodne mirise svojim štovaocima, te je stoga poznata je i u našemu narodu pod imenom „Svetica Miomirisa" ?[1])

U poglavlju 2., a u tačkama 1., 5., 6., tamo spomenute osobe, koje nemaju nikakvoga povoda da lažu, same od svoje volje ispovijedaju, da su čule govoriti o mirisu na grobu O. Rozića, ili su ga baš one iste čutjele. Evo još dvije izjave novih i živućih ljudi, koji nemaju interesa da govore neistinu, a jasno zbore o čudesnom mirisu sa groba mučenoga O. Rozića:

1) „Svetica Miomirisa" sipa od Boga kano iz rukava kišu milosti svojim štovaocima u hrvatskome narodu. Tko želi imati njezin životopis ili njezine moći (relikvije), neka piše: Franjevac O. B. Sokol, *Zagreb* (sv. Ksaver).

1. Dne 30. X. 1924. Šoljak Josip pok. Ante rođen u Vrgorcu god. 1853. kaže: Godine 1878. vraćajući se iz rata kao vojnik u Bosni i Hercegovini uhvatim u Metkoviću groznicu, koja me tresla pet mjeseci uza sve kinine. Dođem kući i pođem na grob, gdje je sveto tijelo, pomolim se i obljezem, i nigda me više hvala Bogu, nije uhvatila. I to kažem, da sam iza toga ljeti tuda prolazio i takav miris ćutio, da ga ugodnijega nigda nisam osjetio. Za jednu godinu dana tuda prolazeći opažao sam taj miris, ali kasnije nijesam. Ovo sam spravan svagdje potvrditi zakletvom.

(Vlastoručan potpis): Josip Šoljak.

* * *

2. Dne 30. X. 1924. Erceg Ivan pok. Andrije (rečeni Lajik) iz Vrgorca rođen god. 1866. kaže slijedeće:

Kad mi bilo deset godina — pamtim kanda je jučer bilo — prolazio kraj toga groba rano jutrom u Rastok polje čupati travu, kad me zakusi takav miris od toga groba, da ga ugodnijega u životu nikad nijesam doživio. O grobu govore, da je tu tijelo sv. Ivana, koji je na pravednoj krvi poginuo. Ovo sam spravan zakletvom potvrditi.

(Vlastoručan potpis): Erceg Ivan pok. Andrije, v. r.

* * *

Čudesni miris sa groba vrgorskoga mučenika ima nam pobuditi vjeru u svemogućnost Božju i moćni zagovor Božjega ugodnika. Kano što sv. Pavao sjeća

Efežane (gl. 5, 1-2), da se ugledamo u Boga kao ljubezna djeca i da živimo u ljubavi košto je i Krist ljubio nas i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na slatki miris, zato medu nama, koji želimo pomoć s neba od oca Ivana Rozića, neka se i ne spominje bludnost i svaka nečistoća ili lakomost, kao što se pristoji svetima; tako ni besramnost i ludi govor ili nepristojne šale. Sramotne i nepoštene misli, riječi i djela ko najgadniji smrad zaudaraju u očima Božjim i pred licem poštenoga kršćanskog svijeta.

POGLAVLJE 5.

Različite milosti u zemaljskim potrebama.

Evo nekoliko novih svjedoka, iz kojih ko na dlanu gledamo mogućan zagovor i brzu pomoć munika O. Rozića onima, koji se na slavu Božju, a na čast mučenikovu u svojim nevoljama obrate njegovom zagovoru.

1. Klaričić Anda udova pok. Ivana rođena u Kotezina kraj Vrgorca god. 1860. veli, da je nazad 20 godina obljezla grob O. Rozića u vinogradu Klaričića, gdje je sveto tijelo, za zdravlje sina Mate, koji je bio teško bolestan, i hvala Bogu, eto mi ga i danas zdrava. Ovo je kazala 28. X. 1924. u prisutnosti Klaričić Ive udove pok. Josipa.

Spravna zakletvom potvrditi.

2. Galić Anđelija pok. Ivana iz Vrgorca rođena god. 1888. pristupi 28. X. 1924. u župski ured i kaza: Bilo mi je oko 15 godina, pošla u Brijeg od kuće 1 kilometar, tu ubrala pelima. Da ću se vratiti, kad me nešto ošinu kao grom i ne mogah makac naprijed. Ah! muči se, plači i ljezi dva sata po prilici, dok stigla kući. Ukućani se prepadoše: šta mi je? Majka hoće, da je nauda i da valja činiti moći i drugo. Moj otac presijeca i ne da majci obijeliti zube o nametu; već da je to bolest. Kad je otac uvjerio majku, da je bolest, a ne nauda, poče mi govoriti, da pođem na grob u Klaričića vinograd svetome tijelu. To mi se zasjeklo u glavu kano i bolest i strah da ne ostanem sakata. Sutradan pođem prije zore na rukama i na nogama ka grobu. Kako sam došla ka grobu, počela ljesti, jedva jedvice jednom obljezla, a više nijesam mogla, već ležem na grob i zakunjam. Brzo se prenem i osjetim laštinu pa opet stanem ljesti oko groba. Obljezla sam oko pet puta moleći Ružarij na slavu Majke Božje i toga Sveca. Dok sam ljezla, mnogo sam u životu i nogama bila laganija. Kad sam se dignula i da ću učiniti nekoliko koraka za vratiti se kući, činilo mi se teško, ali kasnije sam poletjela kano leptirica. Vratim se sretno kući. Radosni otac i majka na tome ozdravljenju, zahvališe Bogu i svecu. Meni ta uspomena i milost uvijek pred očima. Nigda me više nije zaboljelo. Sve sam spravna zakletvom potvrditi.

* * *

3. 29. X. 1924. U prisutnosti Radić Ive žene Marka i Radić Josipe žene Marka izjavljuje starica Radić Matija udova pok. Frane rođena god. 1848. slijedeće: Nazad 12 godina oboljela svim životom, pošla grobu i obljezla nekoliko puta sveto tijelo moleći sv. Ružarij i druge molitve na slavu Boga i sveca. Bolest me ostavila i ja se zdrava i čila kući povratila. Ovo sam spravna zakletvom potvrditi.

* * *

4. 30. X. 1924. Erceg Matija udova Tome rođena Franić god. 1867. izjavljuje: Kad mi bilo 16 godina, zaboljelo me zbilja, pođem na grob u Klaričića vinograd, tu obljezem nekoliko puta moleći Boga i sveto tijelo. Kako me tada pustilo, nikada me više nije zaboljelo.

Ovo sam spavna zakletvom potvrditi.

* * *

5. 30. X. 1924. Erceg Matija žena Mate reč. Zele, rođena Rakić, god. 1863. izjavila je: Ja sam učinila više zavjeta obljesti grob, gdje je sveto tijelo u Klaričića vinogradu, i to za sebe i za sina Antu. Nekidan pošla sam ispuniti zavjete, a našla grob porušen. Isto sam ga obljezla, Bogu i svecu molila se, pa hvala Bogu, meni i mome sinu dobro!

Do potrebe ću ovo i na zakletvi kazati.

* * *

6. 1. XI. 1924. Tolić Stjepan Antin bivši oružnički narednik rođen u Banji (kod Vrgorca) god.

1888. izjavljuje, da je vidio svojim očima i zakletvom spravan potvrditi slijedeće:

Mojoj strini pokojnoj Matiji Tolić pok. Tadije iz Banje nazad 25 godina zaboli dva sina. Sina Iosipa bolio vas život, a bilo mu 12 godina. Sina Ivana, kome bilo 7 godina, bolila glava tako, da bi na mahove zavraćao očima i strah zadavao svakome, tko bi ga takovoga vidio. Sve bajavice i sva obljećanja bijahu uzalud. Jednoga jutra ona pođe sa oba sina na grob u Klaričića vinogradu, gdje bijaše sveto tijelo, leže ih oba na grob, a ona ode u mjesto Vrgorac nakon što je izmolila Ružarij i obljezla. Svaki dječak, nakon što bi legao i zaspao, odmah bi ozdravio. Dva sina strinina spavali, dok se ona nakon dva tri sata vratila, kad ih nađe tu sa ovcama da se igraju potpuno veseli i zdravi. Nikada nije ih više ta bolest napastovala. Josip je živ u Sjedinjenim Državama, a Ivan je preminuo od druge bolesti god. 1906.

Tolić Stjepan Antin, v. r.

* * *

7. 7. XI. 1924. Delić Zorka pok. Luke i pok. Mare Dedović rođena u Vrgorcu god. 1900. izjavljuje:

Kad mi bilo 14 godina, nazad 10 godina, privezala me se teška bolest zavrćanja. Hvatala bi me kadgod jednom, a kadgod i dvaput dnevno, pa bi mi se usta na zatiljak okrenula. Jadna moja majka zavjete činila, Boga molila, obilazila crkve i kapele, ali pomoći ne bilo. Jednom će ti stara Iva Raos udova pok. Ante

iz Vrgorca reći majci: „Mare, šta si luda? šta ne pođeš sa malom na grob svetome tijelu u Klaričića vinogradu?" Majka i ja pođemo. Obljezle smo grob svetoga tijela, molile smo Boga, i ja legla na grob. I od toga časa, hvala Bogu, bolest nije me nikad više napastovala.

Ovo sam spravna zakletvom potvrditi.

Delić Zorka p. Luke, v. r.

Mogućan li si, o dragi Bože, u svetima svojim!

POGLAVLJE 6.

Sveto tijelo pomaže protiv groznice.

U slučajevima, što ih je O. Jakov Bartulović ispitao u bližnjoj okolici Vrgorca, najčešće susretamo pomoć mučenika O. Rozića protiv groznice. Od njih ću navesti samo nekoje. Pomožene osobe došle su ih iskazati kano i ostale milosti u župski ured u Vrgorcu.

1. Klaričić Petar pok. Ante izjavljuje:

Neki fratar ispred turskoga zuluma pribjegao iz Ljubuškoga, te ga Turci uhvatili na Orašini i objesili o bristu, gdje su u nj pucali iz pušaka. Kasnije su ga zakopali u Klaričića ogradu, danas vinogradu, i to noću kriomice od Turaka. To su mi kazali baba Tada i otac Ante. Tome grobu dođi narod u svakoj bolesti,

osobito od groznice, obljezi, na grobu lezi, zaspi i kući se zdravo povrati. Naroda je vrvjelo najviše od Neretve i vrgorske krajine. I ja sam imao tu milost od sveca, da sam bio bolestan od groznice 6 mjeseci, majka me Anđelija zavjetovala tu i povela nazad 42 ili 43 godine, ja obljezao i zdrav ostao, — onako me Bog pomogao! sada mi je upravo 60 godina. Ovu sam izjavu spravan zakletvom potvrditi, što danas 28. X. 1924. izjavljujem u župskome uredu. Moj pokojni otac skupio bi (na grobu) po punu kapu lemozine i odnesi u crkvu, i da bi po dva konja štapa ostavili na grobu.

Radi reumatizma u ruci potpis sa križom.

* * *

2. Dne 29. X. 1924. U Kotezima. Prisutna Stanković Iva udova Tome. Stanković Anđelija udova Ante rodena Galić god. 1864. izjavljuje:

Čula sam od svojih roditelja, da je u grobu u Klaričića vinogradu sveto tijelo jednoga svećenika, koga su Turci ubili u mržnji protiv vjere i tu zakopali. Meni bilo od prilike 16 do 18 godina, kad me osvojila groznica i druga bolest, te me sveli kraju. Odljezem grobu, ležem na nj, a da nijesam zaspala, već molila Boga, kad ćutim laštinu u životu, dignem se i stadoh ljesti oko groba i moliti Ružarij, tako do triput obljezem, dignem se u sasvijem boljemu životu i odem kući. Kako mi se činilo, da nijesam potpuno ozdravila, sutradan opet dodem i ležem na grob, stavila dio sadaka (ženskoga vanjskoga odijela na plećima) poda se, a drugim dijelom pokrila glavu, zaspem koliko bi mogao dvaput trenuti, probudim se i ćutim potpuno zdravlje. Obljezem sveto tijelo govoreći Ružarij i vratim se kući zdrava zdravcata od groznice i druge bolesti. Udijelila sam lemozine, što sam imala. I onako mi Bog dao zdravlje! otada me, hvala Bogu, nigda više nije mučilo u životu. Ovo sam spravna zakletvom potvrditi.

* * *

3. 30. X. 1924. Vidović Ante pok. Mihe roden u Skulji — Vrgorac god. 1880., sada porezni podvornik izjavljuje pred Markotić Katom staricom i Markotić Drinom udovom:

Bilo mi 6 godina — sjećam se kano da je sada — groznica me silno tresla. Majka me nosila gdje god koja kapela — i ništa! Kad me odnijela na grob u Klaričića vinograd, položila nie na nj, a groznica udri tresi, da nikad tako. Majka me na grobu zamotala u svoj sadak i ona ljezi i moli, kad u neko doba prenem se zdrav ko zec, i nigda me više nije uhvatila. Ovo sam spravan zakletvom potvrditi.

Vidović Ante p. Mije, v. r.

* * *

4. 2. XI. 1924. Granić Mate pok. Luke iz Banje roden god. 1866. veli: Nazad 37 godina, a meni bilo 21. godina, nasljedovala me groznica 3 mjeseca. Pošao sam na grob, obljezao, pomolio i legao na njemu i

zaspao kratak san, uto sam se probudio i našao potpuno zdrav, te me nije više gonjala.

Granić Mate pok. Luke, v. r.

• • •

5. 2. XI. 1924.:

Bilo mi 12 godina, kad me groznica satrala. Pošao sam na grob, obljezao, pomolio se i na njemu zaspao. Kad se prenuo — zdrav ko drenovina! God. 1916. napane mi groznica na dvoje djece. Žive ih izjela! Moja žena Pera pođe na grob, leže ih na grobu, a ona nekoliko puta obljezla i svecu se pomolila, te kanda si rukom digao sa njih bolest.

Ovo sam spravan zakletvom potvrditi.

Galić Ante pok. Frane, v. r.

• • •

6. 2. XI. 1924. Stanković Ante pok. Ivana roden u Kotezima god. 1866. pripovijeda: Nazad 25 godina napastalovala groznica moju ženu Baru. Shrvala ju kroz 2, 3 mjeseca. Moj zet Klaričić Jure, sada pokojni, reče mi: hajd', Ante, zavjetuj se svetome tijelu u grobu Klaričića vinograda. Zbilja odem tamo sa ženom, pomolim se i odredim da ću taj grob klakom oblijepiti i urediti, da stijene ne ispanu, što sam i učinio. Žena mi ostade zdrava zdravcata, a ja odmah grob popravio.

Stanković Ante p. Ivana, v. r.

• • •

7. Dne 21. XI. 1927. pristupi u Župski ured

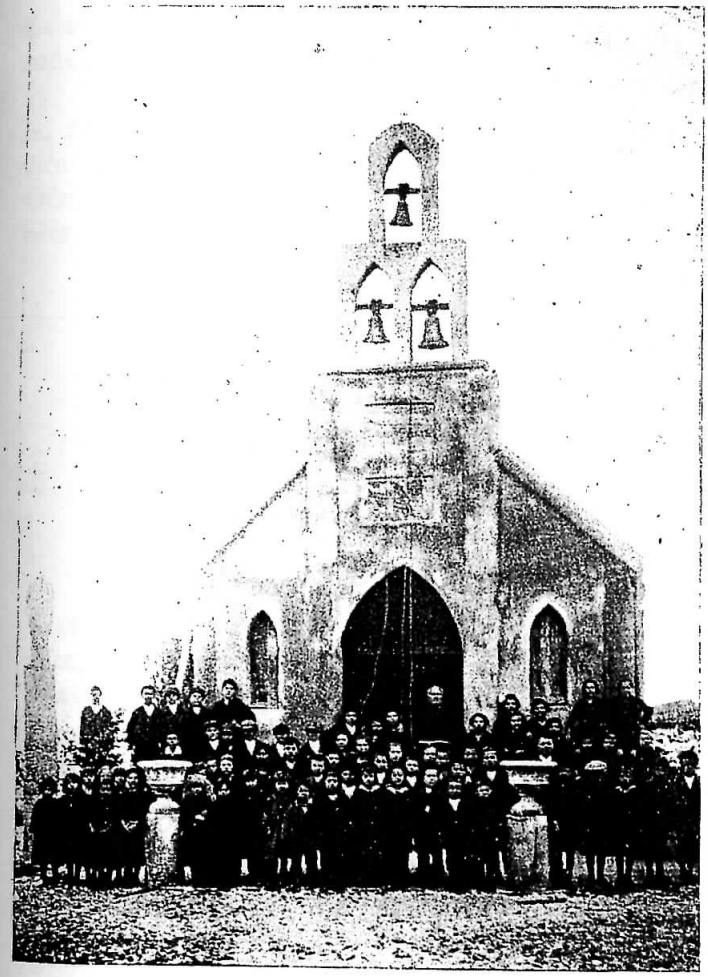

Bajalo Franė pok. Ivana iz Vrgorca, općinski listonoša rođen 1868. te kaže:

Kad mi bilo 14 godina, groznica me silno gonjala. Majka mi reče: hajd', sine, dolje na grob u Klaričića vinograd, koji čini čudesa, lezi i izmoli nekoliko Očenaša. Ja tako učinio, odmah osjetio laštinu, i groznica me nije više. nasljedovala.

POGLAVLJE 7.

Milosti zadnjih godina, kojima O. Ivan Rozić pomogao u bolestima groznice, upale pluća, noge, oka, ruke i glasa.

Po izjavama samih ozdravljenika mogao bih još navadati pomoći mučenika O. Rozića u bolesti groznice, ali da puno ne otegnem, iznosim nekoliko ozdravljenja, što se slučila zadnjih poratnih godina.

1. 30. X. 1924. Granić Ante pok. Šimuna iz Banje, župe vrgorske, rođen god. 1882. kazao je:

Uprav nazad 4 godine smlatila me pripoljska groznica. Zavjetujem se poći svetome tijelu u grobu u Klaričića vinogradu i grob popraviti. Pođem jednoga jutra, obljezem i pomolim se baš vruće. Ode mi groznica kano rukom, a ja se vratim kući zdrav i veseo. Kasnije sam popravio grobnicu, cementom i

pržinom i ostavim mjesto za sabiranje milostinje, kojega su dječurlija raskopali i krali lemozinu.

Granić Ante, v. r.

* * *

2. 2. XI. 1924. Tolić Josip pok. Ante iz Banje rođen god. 1895. izjavljuje: Groznica me gonila za godinu dana i dozrela me za crnu zemlju. To je bilo god. 1921.— pođem ja, kako sam svukuda hodao, pred Petrovo ili nekoliko dana poslije na grob svetoga Ivana (Rozić) u vinogradu Klaričića. Prispio sam uprav oko podne, pomolim se i tu zaspem. Kad se probudio, bio sam zdrav zdravcat. Povratim se kući, a da me više nigda nije uhvatila.

Tolić Josip pok. Ante, v. r.

* * *

3. 20. III. 1927. U Župskome uredu — Vrgorac. — Izjavljuje Manda Vujčić Matina, da je nju i njezina muža Matu groznica teško mučila za punih šest mjeseca. U bolesti zavjetujem se Gospi na Prolog, ali bez uspjeha. Bolest kažem prijateljima, koji me svjetovaše, da se pomolim na grobu O. Ivana Rozića, te tako učinim. Zavjetujem se obljesti dvaput grob za sebe i za muža. To učinim gorljivo se moleći Bogu, da me ozdravi po zagovoru mučenika. U tu svrhu dam i lemozinu. Na čudo Božje od toga dana putpuno smo ozdravili ja i moj muž.

Potpis sa križem: Manda Vujčić žena Matina.

4. Svojevoljno pristupi u ovaj župski ured u Vrgorcu dne 23. XI. 1927. u 11¼ časova prije podne gospoda Jurka Tolić, žena Ivana iz Vrgorca, pekarica kruha i izjavi:

Dne 17. siječnja 1927. uhvatila sam silnu upalu pluća, te liječnik Dr. Martin Perković kazao je mojoj čeljadi i O. Bartuloviću, župniku, da mi je bolest pogibeljna. Moji su pozvali i drugoga liječnika, Dr. Marka Polića. Oba su doktora izjavili, da je bolest „pogibeljna". Pozvala sam župnika na 21. I. na večer da me s Bogom naredi. Samo sam se ispovijedila, a sutradan jutrom pričestila i zadnju pomast primila. Župnik mi udovoljio želji i rekao sv. misu na grobu svete uspomene O. Ivana Rozića. Netom je misa rečena, namah sam očutjela laštinu u životu, tako svaki dan bolje. Hvala Bogu i svecu! komu sam kasnije obljezla grob i molila se u znak harnosti i zahvalnosti, što mi je isprosio i dao zdravlje.

* * *

5. Dne 5. X. 1927. zabolile me obe noge, na njima pala i nikuda s mjesta. Moja majka Raos Iva udova Josipova dala župniku O. fra Jaki Bartuloviću reći svetu misu u kapeli na Žbarama na grobu O. Ivana Rozića. Netom se misa izrekla, namah me je majka našla pred kućom na nogama bez boli sa djecom u naručaju. Kasnije sam i ja pošla i obljezla grob i zahvalila na čudesnom ozdravljenju.

* * *

6. Dne 2. IV. 1927.— Kad mi se dogodilo, da me je to jutro zabolilo desno oko i bol se tako uvećavala, da na povratku kroz Banju od boli nijesam mogla dalje. Sa mnom je išla Ivka Tkalčević, koja je stala na Orahu kod sestre Don Joze Martinca. Ona mi reče: Mande, ljuto te boli, kad ti oko tako suzi, nego obrati se svetomu Ivanu na Žbarama, koji čini čudesa; njemu se zavjetuj, da ćeš obljesti njegov grob i dati milostinju. To ja odmah u srcu odlučim da ću obaviti, i namah mi prestade bol. Oko mi omekša kano pamuk, i bez ikakve daljne boli potpuno mi oko ozdravilo taj dan. Ovo je vidio i znade župnik na Orahu, Don Jozo Martinac. Ja sam iz Oraha, i ovo sve pred svjedocima u župskome uredu izjavljujem.

Križ na potpis Mande Brljević udova Jure.

* * *

7. U Župskome Uredu. Vrgorac.

3. XI. 1924. Nižić, rođena Delić, Lukra žena Mirka rođena u Metkoviću god. 1897. izjavljuje:

Rodila sam muško dijete na 14. 1. 1920. Petoga dana iza rođenja dijete mi potpuno oslijepi. Liječnika ne bilo u mjestu. Moja majka, sada pokojna Mara Delić udova Luke, odnijela sutradan dijete na čudesni grob u vinogradu Klaričića, obljezla i mali počeo sa kapcima kretati. Nakon 10 dana rođenja, prije zore, pođem sa dijetetom na isti grob, tu sam obljezla, molila Ružarij i druge molitve u čast sveca. Iza toga mali odmah potpuno progledao na čudo svih, koji

su ga vidjeli u mjestu. Mali ostao i danas potpuno zdrav i bez ikakove mane u očima. Ime mu je Ante — Milan.

Ovo što vlastoručno potpisujem, spravna sam zakletvom potvrditi.

Lukrica Nižić žena Mirkina, v. r.

* * *

8. Dne 23 listopada 1926. bila subota i ukućani kupili drva na Paklini. Kad došli kući, naš sin Petar ne može da govori, već se silno muči da promuca i pregrize koju riječ. Ja, majka djeteta, u svojoj stiski i tugi zavapih: „Sveče Božji, koji jesi da jesi tu na Žbarama i činiš čudesa i milosti daješ svakome, udijeli i meni milost i ozdravi mi sina!" Molila sam Boga, a u utorak, 26. X., slušala sam misu za zdravlje djeteta. Uprav ovaj dan dijete počelo progovarati zdravo, i hvala Bogu i svecu! danas mi je dijete potpuno ozdravilo i čisto izgovara. Obećala sam darovati na oltar tavaju (stolnjak) u kapeli svetoga tijela.

Ovo potvrđujemo našim vlastoručnim potpisima:

Nižić Kata ž. Jure i Nižić Jure Petrov.

* * *

9. 24. XII. 1926. Potpisana vlastoručnim potpisom izjavljujem, da sam dne 22 studenoga god. 1926. oko 10 sati jutrom ubola se u desni palac zardalom žicom tako, da mi je taj palac otekao i nastala užasna bol, te nikakva mira nijesam mogla imati. Bol je po svemu životu tolika bila, da sam bila baš ćutjela silno

uzbuđenje na srcu i smrt pred očima od otrovanja krvi nastaloga od uboda. U mojoj neopisivoj muki i tugi dva dana i dvije noći nijesam stisla oka. Zavapila sam: „Ako jesi, ti sveti Ivane, u Vrgorcu tu u kapeli i daješ milosti i činiš čudesa, učini i meni to čudo, da me ozdraviš od ove bolesti, pa ću ti zahvaliti, dati milostinje Din. 13 i obljesti tvoj grob oko tvoje kapele. Uprav toga časa, naime oko ponoći drugoga dana, kad to izrekla, bol prestade, i zaspala sam, a da više nijesam osjećala ni boli ni otoka na palcu.

Tkalčević Iva žena Ivana.

POGLAVLJE 8.

„Ovdje je doista prst Božji!"

Eto došli smo kraju sa nabrajanjem nekojih pomoći, što ih Bog udijelio na zagovor vrgorskoga mučenika O. Ivana Rozića. Kad znamo, da napomenute milosti po utočišću svetoga redovnika sve su isprošene u samoj i maloj vrgorskoj župi, i to još živućim osobama, a od starodrevnih milosti poznate su iz zaostroškoga rukopisa samo nekoje, što ih je pobilježio u godini 1797-8 tadašnji vrgorski župnik O. Ivan Franić, tad opravdano imamo ustvrditi, da je druge i mnoge još čudesne pomoći isprosio od Boga mučeni fratar i u drugim godinama svojim štovateljima drugih župa i krajina Dalmacije i Herceg-Bosne, za koje možda nikada ne ćemo doznati. Ali, ako se malo bolje

zagledamo u mučeničku smrt, u općenito štovanje O. Rozića kano i u pomoći, što ih primiše njegovi štovaoci — moramo na slavu Božju opravdano uskliknuti: *„Ovdje je doista prst Božji!"*

Kako da ne gledamo osobiti prst Božji u smrti O. Rozića, kad njegova smrt nije bila ni obična smrt ni smrt kakvih drugih borioca proti turskome zulumu, što poginuše više, manje iz naravnih razloga, iz zemaljskih pobuda ili braneći svoju domovinu — dok sva stara i današnja živa predaja jasno svjedoči, da je svećenik i redovnik Rozić poginuo svetom smrću kršćanskih mučenika? Da je O. Ivan umr'o usred krvničkoga mučenja, živa je istina, jer pri iskopavanju svetoga tijela našasta mu je u nogi puščana kugla i da mu je desna noga odsječena. Naziv mjesta „Obješenjak" tumači predaja, da je sveto tijelo bilo obješeno o stablu. A da je smrt u mučenju bila pravo kršćansko mučeništvo, najbolje nam dokazuje predaja, koja O. Rozića drži *svetim mučenikom,* dok kršćanski narod vjerskim načinima pohađa grob „svetoga tijela", moli se svecu, čini mu zavjete, daje milostinju i postizava tražene milosti. Svijesne i promišljene izjave tolikih živih svjedoka, koji spremni na zakletvu, bez ikakovih zemaljskih interesa, uvijek osvjedočeno govore, da su dostigli različite i velike pomoći u bolestima zagovorom „svetoga tijela" — što drugo govore, već da je doista prst Božji u životu, u smrti i u milostima O. Rozića!

Proti mučeništvu i svetosti O. Rozića iznosit će tkogod i koji prigovor. Netko će pomisliti: kako se za O. Rozića nije znalo prije?— Ovakovima se dade odgovoriti: doista ti nijesi znao za O. Rozića, ali koliko je stvari, što svatko od nas ne zna! Iz toga, što na primjer ja ne znam za koju stvar ne slijedi da i drugi ljudi ne znadu za nju. Eto u prošlim poglavljima tolikih dokaza, da se za mučeništvo i svetost O. Rozića znalo do Sinja i Šibenika, do Neretve i Pelješca, do Livna i Travnika!

Drugi će nadovezati: Kakve čudesne milosti na zagovor O. Rozića! Čudesa su se događala u stara vremena, danas je malo toga!— Ovakovima trebala bi jača vjera i da prate pravi kršćanski život po svijetu, pa će se uvjeriti, da Bog i danas čini čudesa i čudesnim milostima dariva one, koji Mu se utječu živom vjerom, sinovskom odanošću, skrušenim i poniznim srcem. Uvijek su iste: Božja dobrota i čovječja potreba! Kolike li čudesne milosti i u našoj domovini ne dijeli Bog na zagovor Gospe Lurdske, Gospe Sinjske, sv. Antuna, sv. Terezije od Djetića Isusa, „Svetice Miomirisa" s. Marije-Celine i t. d.?

O. Ivan Rozić po milosti Božjoj i u snazi Duha Svetoga postao je kršćanski mučenik! Doista je prst Božji u smrti i na grobu njegovu!

POGLAVLJE 9.

Novi grob i kapela nad mučenikovim tijelom.

Čim je O. Jakov Bartulović, tada župnik u Vrgorcu, odlučio da obnovi i utvrdi svetu uspomenu na mučenika redovnika Rozića, odmah se stavio da popravi grob i na njemu sagradi lijepu kapelicu. Najprije je otvorio grob „svetoga tijela", a to je po zapisniku bilo ovako:

Dne 25 kolovoza god. 1924. pošli su na lice mjesta u Klaričića vinograd O. Fra Jako Bartulović župnik, O. Bono Dr. Radonić, profesor u Sinju i O. Fra Frano Rakić mladomisnik sa Erceg Josipom pok. Jure, Erceg Vidom pok. Ivana, Gašpar Matom pok. Jure i mnogim drugima iz Vrgorca na čudesni grob za ekshumaciju (otvor groba) kako slijedi:

Grob je visok 85 cent., dug 2 metra, širok 60 cent., sav ozidan prostim stijenama, dijelom u klak sa crljenicom, a popravljen sa cementom, klakom i pržinom, po vrhu ploče proste od više komada. Otkopanje počelo sa zapadne strane. Kad su stijene ostranjene, odmah je počela zemlja debela 5 do 6 cent. Sa zapadne strane jest ploča — uzglavnica ukopana u zemlju, a do nje našla se lubanja, koju je remeta nehotice mašklinom udario i probio. Kasnije su kosti odgrćane polako rukama, po kojima bio je (mučenik) ukopan nauznač. Od rasoja noge su bile 15 cent. malo zaokrenute od ravnoga položaja u sjevero-istok. Kos-

ti su najvećom pomnjom sakupljene u mrtvački poseban lijes i pohranjene u kapelici sv. Ante u ukopištu „Žbare". Na desnoj nogi u cijepcu ispod koljena našast je privjesak sinđerlija (to jest privezak od glavne kugle), koga je župnik O. Fra Jako Bartulović pohranio, a povrh koljena kost je desnoga stegna oštrim orudem koso odsječena. Tako je grob ostao razvaljen u vinogradu Klaričića ograđen, dok se kroz kratko vrijeme pristojniji sagradi.

Iskopavanje je dovršeno u 11 sati prije podne.

Crkvena vlast dozvoljela je ekshumaciju dopisom od 18. XI. 1924., broj 3513. U novi i lijepi grob kosti su mučenika opet stavljene dne 25. X. 1926. O. Bartulović nad grobom je podigao lijepu kapelicu i dozvolom Biskupskog Ordinarijata od 22. X. 1926. blagoslovio ju uz astitenciju O. Dr. Fra Venceslava Nakića i Fra Alfonza Kosovića u 10 sati prije podne. Zatim je nad grobom rekao prvu i svečanu Misu na glagoljačkome veleč. Don Ante Žarnić, župnik Maloga Prologa, uz podvorbu spomenutih svećenika. Prigodnu propovijed sa najvećim zanosom i zadovoljstvom slušaoca izrekao je O. Gabrijel Dr. Cvitanović, profesor crkvene povijesti u Makarskoj.

Dne 23. XII. 1926. O. Bartulović blagoslovio je tri nova zvona za mučenikovu kapelu, što su ih darovale pobožne gospođe iz Vrgorca: Ursa Franić supruga Mirkova, Iva Pivac supruga Ivanova i Joka Krstić supruga Ivanova.

POGLAVLJE 10.

Kako je najbolje prositi čudesne pomoći svetoga mučenika.

Svi ljudi na svijetu puni su različitih potreba. Uglavnome dvije su vrste naših potreba: duhovne i tjelesne ili vremenske. Koji put čovjek se sâm pomaže u vremenskim stvarima uz redovitu Božju pomoć. U duševnim potrebama, koje se tiču vječnoga spasenja, ne možemo ni prstom krenuti bez Božje vrhunaravne pomoći. Ali i vremenske i tjelesne potrebe često su takove, da nema lijeka, ne priteče li im u pomoć Bog svojim izvanrednim milostima ili čudesima. Ocu ili bratu, što su okorjeli u teškim grijesima hoće se izvanredna milost obraćenja. Nekoj bolesti, što je snašla nas ili kojega ukućanina, treba čudesna pomoć, da je nestane, da prebolimo brže nego traži narav bolesti ili da se ne pogorša. Također imamo potrebu, da Bog ukaže našu pravicu na ovome svijetu, da nam uspije posao, koji bi mogao i neuspjeti, da nam priteče u pomoć u obiteljskim potrebama.

Za sve slučajeve, u kojima prosimo Božju pomoć, traži On od nas živu vjeru da nam može pomoći, kao što ju je Isus tražio od sviju, koje je ozdravio, kako nam pripovijeda sv. Evanđelje. On traži također i čvrsto pouzdanje, da će nam u istinu pomoći. I što je življa naša vjera, što je čvršće naše pouzdanje, to nam sigurnije i lakše pomaže.

Stoga, kad molimo ugodnika Božjega O. Ivana, da nam od Boga isprosi koju milost, treba da prije svega uzbudimo u svojoj duši živu vjeru i čvrsto uhvanje, da nas Božja svemogućnost i dobrota ne će zapustiti. S takovom vjerom i uhvanjem utičimo se ovome novomu ugodniku Božjemu, i budimo uvjereni, da će i nama pomoći kako je i drugima pomogao.

Ali nada sve potrebna nam je ljubav prama Bogu i prama bližnjemu, da u ljubavi pitamo i prosimo, kucamo i tražimo. Bog obično ne uslišava molbe grešnika, osim molbe da se obrati. Ni mi ne iskazujemo milosti našim neprijateljima, a kako će Gosp. Bog iskazati milost nama, ako smo Njegovi neprijatelji, ako smo se s Njim zavadili sa smrtnim grijehom? Kako će ugodnik Božji prikazati našu prošnju Bogu, ako mi ne žalimo što smo uvrijedili neizmjerno veličanstvo Božje i pitamo u Njega oproštenje za uvrede, koje smo Mu nanijeli sa svojim teškim grijesima? Zato, ako želimo, da se ugodnik Božji za nas uteče Bogu, treba da se najprije pokajemo za svoje grijehe, da u Boga pitamo oproštenje i nastojimo očistiti svoju dušu u skrušenoj ispovijedi.

Bez ljubavi bližnjega nema ljubavi Boga! Pače time dokazujemo, da ljubimo Boga, što ljubimo bližnjega. U kršćanskoj vjeri nema dušmana ni neprijatelja, nema mržnje ni osvete. Isus nam zapovijeda, da ljubimo svoje neprijatelje, da dobro činimo onima, koji nas progone, da molimo za dušmane. Kojom mje-

rom dajemo bližnjemu, tom će Bog nama vratiti. Kako se mi vladamo prama svome iskrnjemu, onako će Bog prama nama u životu i na sudnjemu danu. Zato svaki put prije nego stanemo moliti Boga i vrgorskoga mučenika za koju pomoć tjelesnu ili duševnu, ispitajmo svoju duševnost, kako stojimo u ljubavi bližnjega, osobito kako ljubimo po evanđeoskoj zapovijedi svoje neprijatelje.

Kad prosimo vremenske potrebe ili tjelesno zdravlje, uvijek uključimo i koju duševnu milost kao na primjer: dobru smrt; da se kajemo i čuvamo grijeha; da se otresemo svoje najteže mane; da vršimo svoje kršćanske dužnosti; da nam se dade srdačno Boga moliti; da ne mrzimo; da možemo ukrotiti jezik, da ne kunemo i ne psujemo, i stotinu sličnih duhovnih potreba. Iste ove duhovne milosti molimo za svoju rodbinu i znance. Ne zaboravimo pak te milosti prositi za grješnike, koji se Boga ne sjećaju. Uvijek će Bog radije uslišati naše vapaje u tjelesnim i vremenitim potrebama, kad istodobno molimo i za duševne potrebe. Kad dobijemo pak zatraženu milost, treba da zahvalimo Bogu i Njegovu ugodniku sa još boljim kršćanskim življenjem.

Ako s ovakim raspoloženjem dolazimo k ugodniku Božjemu O. Ivanu Roziću i od njega odlazimo, naša molba ne će biti odbijena, nego obilno blagoslovljena. Što neka udijeli Gospodin Bog po zagovoru svoga miljenika O. Ivana Rozića!

Molitva O. Ivanu Roziću.

(Samo za privatnu pobožnost).

Pobožni službeniče Božji, uresu franjevačkog Reda, Oče Ivane Roziću. Pun pouzdanja u tvoj mogući zagovor pred Bogom, evo me ponizna i skrušena pred tvojim nogama. Ti vidiš kako je ranjeno srce moje, kako me teško tišti ovaj križ, koji mi je dobri Bog poslao, a kako su slabe moje sile, da ga snose. Pogledaj na moju slaboću i udostoj se zauzeti za me kod svemogućega Boga, da me pomogne u mojoj bijedi, da mi olakša križ i izbavi me iz nevolje, u kojoj se nalazim. Ti si, dobri Oče, svima pomagao, koji su te skrušeno u pomoć zazivali. Pomozi i meni i ne daj, da se reče, da sam se uzalud u te uzdao. Ako me se sjetiš i isprosiš mi ovu milost, za koju te vruće molim, i ja ću se tebe sjećati i sve moguće učiniti, da te sveta Crkva što prije stavi na oltar i da se svemogući Bog u tebi što više proslavi. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Dodaj 3 Očenaša, 3. Zdravomarije i 3 Slavaocu na čast Presv. Trojstva, a 1. Očenaš, 1 Zdravomariju i 1 Slavaocu na čast Bl. Dj. Marije.

Ovu molitvu i Očenaše ponavljaj za 9 dana. Devetoga dana ispovjedi se pričesti s čvrstim pouzdanjem, da će ti ugodnik Božji pomoći.

Ne dobiješ li željenu milost na svršetku prve devetnice, tad učini drugu i treću. U pouzdanju nemoj smalaksati: Bog će te, po zagovoru svoga miljenika uslišati, kad dođe Njegov čas.

Molitva za proglašenje blaženim i svetim O. IVANA ROZIĆA

(Samo za privatnu pobožnost).

Bože, koji se u Svetim Svojim slaviš i u velikodušnosti ne daš se nadkriliti te one, koji veličaju Tvoje sveto Ime, i na ovome svijetu i u vječnosti uzvisuješ, molimo Te za poniznoga slugu Tvoga O. Ivana Rozića, koji je krv svoju dao za slavu Tvoga svetoga Imena, da ga se udostojiš proslaviti na ovoj zemlji kako si ga proslavio na nebu. Daj, da ga što prije vidimo na oltaru kao Sveca i kao takova s još većim pouzdanjem zazivljemo u pomoć u našim potrebama. Ti si u dobroti Svojoj druge narode obdario s tolikim Svecima. Daj i našemu hrvatskomu narodu O. Ivana za Sveca. Ime O. Ivana već si toliko uzvisio, udijelivši po njegovu zagovoru tolike milosti, da nije teško postići njegovo proglašenje svetim. Proslavi ga, ponizno Te molimo, još više i pospiješi onaj radosni čas njegova proglašenja svetim, koji će čas biti još čvršći zalog naše vjernosti prama Tebi i odanosti našega naroda Tvomu Namjesniku na zemlji. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

1 Očenaš, 1 Zdravomariju i 1 Slavaocu na čast Presv. Trojstva.

Opaska. Molimo štovaoce mučenika O. Ivana Rozića, dobiju li po zagovoru O. Ivana koju milost, da to jave ili sami ili preko svoga župnika na: *Uredništvo „Gospe Sinjske", Sinj, Dalmacija*, ili: *Franjevački samostan, Visovac* z.p. *Skradin*, ili: *„Glasnik Sv. Franje", Zagreb* Kaptol 9, ili: *„Glasnik Sv. Ante", Sarajevo.*

A dragi O. Ivan neka bude svima dobar i milostiv.

KAZALO

Predgovor. Kako je došlo do ove knjižice. Str. 3.

Poglavlje 1. Hrvatski mučenik — O. Ivan Rozić. S. 5.

Poglavlje 2. Šta govori živa usmena predaja o O. Ivanu Roziću. S. 10.

Poglavlje 3. Najstarije čudesne pomoći svetoga redovnika u bolestima oka, uha, glasa, noge i želuca. S. 16.

Poglavlje 4. Čudesan miris na grobu svetoga mučenika. S. 22.

Poglavlje 5. Različite milosti u zemaljskim potrebama. S. 25.

Poglavlje 6. Sveto tijelo pomaže protiv groznice. S. 29.

Poglavlje 7. Milosti zadnjih godina, kojima o. Rozić pomagao u bolestima groznice, upale pluća, nogé, oka, ruke i glasa. S. 09.

Poglavlje 8. „Ovdje je doista prst Božji!“ S. 33.

Poglavlje 9. Novi grob i kapela nad mučenikovim tijelom. S. 38.

Poglavlje 10. Kako je najbolje prositi čudesne pomoći u svetoga mučenika. S. 41.

Melitva O. Ivanu Roziću S. 46.

Molitva za proglašenje blaženim i svetim O. Ivana Rozića S. 47.